

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 657/2025
28.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Борислава Шушњара, поднетом против правоснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици Кв број 435/24 од 25.10.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж – Кре број 26/24 од 06.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 28.05.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Борислава Шушњара, поднет против правоснажних пресуда Вишег суда у Сремској Митровици Кв број 435/24 од 25.10.2024. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж – Кре број 26/24 од 06.03.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици Кв број 435/24 од 25.10.2024. године усвојена је замолница Министарства правде Републике Мађарске број XX-NBFO/1835/2024 од 03.06.2024. године, па је одређено да се признаје и дозвољава извршење пресуде Вишег суда у Сегедину 5.BF.355/2022/30 од 26.01.2023. године, којом је преиначена пресуда Сегединског средског суда број 12.B.728/2022/3 од 05.12.2022. године, којом је окривљени оглашен кривим због извршења кривичног дела кријумчарење људи учињено у саизвршилаштву из члана 353. став 1. и 2. тачка б) КЗ Мађарске и осуђен на казну затвора у трајању од две године и осам месеци, уз протеривање са територије Мађарске у трајању од пет година и четири месеца, па је утврђено да је окривљени АА извршио кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ, за које дело је применом одредаба чланова 1., 4., 42., 43., 45. и 54. КЗ и члана 62. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима осуђен на

казну затвора у трајању од две године и осам месеци. Истом пресудом, на основу члана 63. став 1. КЗ, окривљеном је у изречену казну казну затвора урачунато време које је провео у притвору и на издржавању казне затвора у периоду од 10.08.2022. године до 20.04.2023. године, по основу пресуде Вишег суда у Сегедину 5.BF.355/2022/30 од 26.01.2023. године, којом је преиначена пресуда Сегединског средског суда број 12.B728/2022/3 од 05.10.2022. године.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж – Кре број 26/24 од 06.03.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а пресуда Вишег суда у Сремској Митровици Кв број 435/24 од 25.10.2024, потврђена.

Против наведених правоснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Борислав Шушњар, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4), тачка 7) и тачка 8) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП, с тим што из образложења произилази да указује и на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, те на повреду члана 460. ЗКП, са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење, или да побијане пресуде преиначи тако што ће одбити захтев за признање и дозволи извршење побијаних пресуда, уз истовремени захтев да се одложи извршење правоснажне пресуде.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правоснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Указујући на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, бранилац окривљеног у поднетом захтеву наводи да изрека правоснажне пресуде не садржи сва битна обележја кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, конкретно намеру прибављања какве користи, нити радње које је окривљени предузео како би другоме, односно мигрантима, омогућио недозвољен прелаз државне границе, као ни субјективне елементе дела који се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног. С тим у вези, у захтеву се истиче и да је суд замољене државе везан за чињенични опис кривичног дела из стране кривичне пресуде, те да у конкретном случају нису испуњене претпоставке за пружање међународне правне помоћи у смислу члана 7. став 1. тачка 1) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, уз сопствени закључак да је на овај начин дошло до повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП јер је суд на дело које је предмет оптужбе погрешно применио одредбу члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 350. став 2. КЗ прописано је да ко у намери да себи или другом прибави какву корист, омогућава другом недозвољен прелаз границе Србије или недозвољени боравак или транзит кроз Србију, казниће се затвором од једне до осам година.

Одредбом члана 350. став 3. КЗ прописано је да ако је дело из става 2. овог члана учињено од стране групе, злоупотребом службеног положаја, или на начин којим се угрожава живот или здравље лица чији се недозвољени прелаз границе Србије, боравак или транзит омогућава или је кријумчарен већи број лица, учинилац ће се казнити затвором од две до дванаест година.

Радња извршења тежег облика из става 2. члана 350. КЗ је алтернативно прописана и састоји се у омогућавању другоме да недозвољено пређе границу Србије, омогућавању да недозвољено борави у Србији, или у омогућавању транзита преко територије Србије.

На субјективном плану, осим умишљаја, за овај облик је неопходна и намера да се себи или другом прибави корист. Корист може бити и неимовинске природе.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, квалификовани облик дела из члана 350. КЗ прописан у ставу 3. постоји не само ако је дело из става 2. овог члана учињено од стране групе, злоупотребом службеног положаја, или на начин којим се угрожава живот или здравље лица, већ и ако је кријумчарен већи број лица, у конкретном случају – 12 лица. Појам „већи број лица“ представља правни стандард који суд цени у сваком конкретном случају према свим околностима кривичног дела, али то не би могло бити мање од пет лица (правно схватање Кривичног одељења Врховног суда Србије од 17.04.2006. године).

Наиме, из изреке правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА дана 10.08.2022. године, у време ближе опредељено у изреци пресуде, са намером превоза мигрантских лица у унутрашњост Мађарске, а након договора са непознатим налогодавцем, прешао српско-мађарску границу својим возилом, да би након тога у Републици Мађарској од непознатог лица преузео и у своје возило примио 12 илегалних миграната, од којих једанаест држављана Индије и једног држављанина Авганистана, који су уз повреду правних прописа – илегално, прешли српско-мађарску границу у пратњи два непозната лица, те који нису имали пуноправност за задржавање у Мађарској, при чему је знао да наведена лица нису могла да ступе на територију Мађарске на пуноправан начин.

По оцени овога суда, из изреке побијане правноснажне пресуде јасно произилази да је радња извршења предметног кривичног дела због ког је окривљени оглашен кривим - омогућавање већем броју лица недозвољеног прелаза границе, и иста представља објективни елемент кривичног дела из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, док је намера да се себи или другом прибави корист, субјективни елемент предметног кривичног дела. При томе, у конкретном случају, корист коју је окривљени прибавио другима – дванаесторици миграната, представља неимовинску корист у виду

нелегалног прелаза државне границе, а што представља субјективни елемент овог кривичног дела.

Имајући у виду наведено, те да је суд замољене државе везан чињеничним описом кривичног дела из стана пресуде и да у смислу члана 61. Закона о међународно-правној помоћи у кривичним стварима нема овлашћење да врши преиначење стране судске одлуке у погледу чињеничног стања и правне квалификације дела, те код чињенице да инкриминација наведена у страниој судској одлуци – кријумчарење људи учињено у саизвршилаштву из члана 353. став 1. и став 2. тачка б) КЗ Мађарске, према смислу и својој садржини, одговара инкриминацији домаћег кривичног законодавства, односно кривичном делу недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у саизвршилаштву из члана 350. став 3. у вези става 2. у вези члана 33. КЗ, то су неосновани наводи захтева да у конкретном случају није могло доћи до признања и извршења предметне стране судске одлуке.

Стога је захтев у делу у којем се наводи да су побијаним правноснажним пресудама учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, оцењен неоснованим.

У осталом делу, исти захтев одбачен је као недозвољен, односно због тога што нема законом прописан садржај.

Наиме, у осталом делу захтева бранилац окривљеног указује на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, те на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање истицањем да у конкретном случају не постоји ни један доказ да је окривљени на било који начин од миграната тражио било какву корист, нити да је поступао као члан групе, те на повреду члана 460. ЗКП указивањем да је образложење првостепене пресуде да је окривљени извршио предметно кривично дело „крајње неутемељено“. Како наведене повреде закона у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представљају дозвољен разлог за подношење овог правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона, то је поднети захтев у овом делу одбачен као недозвољен.

Бранилац окривљеног у уводу истиче и повреду закона из члана 440. став 3. ЗКП, због које је подношење захтева за заштиту законитости дозвољено окривљенима преко бранилаца, међутим у образложењу захтева не води конкретно у чему се ова повреда састоји, већ с тим у вези указује да окривљени до сада није био осуђиван, нити прекршајно кажњаван, те да суд приликом одмеравања казне није у довољној мери ценио његов ранији живот, личне прилике и држање. Како се овим наводима захтева у суштини указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП не представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног лека окривљеним преко бранилаца, то је захтев и у овом делу одбачен као недозвољен.

Најзад, у уводу захтева, бранилац као разлог подношења наводи и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 4), 7) и 8) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, због којих повреда је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца. Међутим, у образложењу захтева бранилац уопште не указује у чему се конкретно састоје ове повреде закона, па је

Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, који налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, те обзиром да Врховни суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, на које се неосновано указује захтевом браниоца, суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП поднети захтев у овом делу одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 484. и 485. став 4. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.**

**Председник већа-судија,
Милена Рашић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић